

Ив. Пастуховъ.

ИЗЪ БЪЛГАРСКОТО МИНАЛО.

(Културно-исторически чертици).

Устройство и вътрешенъ животъ на градоветъ въ България презъ римско време.

Градоветъ у насъ презъ римско време имали голѣми удобства за живота на богатитѣ граждани, но въ тѣхъ имало и мѣста за удоволствие и почивка на всички граждани. Въ това отношение тѣхната наредба била сходна съ градоветъ изъ цѣлата римска империя. По онова време всѣки градъ се считалъ за самостоятелъ, **муниципия**. Той притежавалъ не само свое землище, но и една доста широка земя вънъ отъ своитѣ стени, въ която влизали много околни села и паланки. Затова градоветъ си имали свои приходи и се считали като малки държавици въ голѣмата и обща империя. Всѣки градъ се надпреварвалъ съ другитѣ градове не само да си увеличи приходитѣ, но и да бжде по-хубавъ и по-привлѣкателенъ отъ тѣхъ. Затова градоветъ харчили много за своята украса. Кждето изъ останкитѣ на стари римски градове въ Бълга-

рия сж правени досега разкопки, навсѣкжде сж открити следи отъ голѣми обществени строежи.

Всички градове били павирани и канализирани. Тѣй че въ тѣхъ владѣла чистота. Тѣ били снабдени съ прѣсна вода за пиене, докарвана често пжти много отъ далечъ съ здрави прѣстени и оловени тръби. Изворитѣ на чешмитѣ били изградени хубаво съ циментирани и изгладени камъни и били охранявани отъ стража, за което били строени специални кули. Това много добре се вижда днесъ отъ останкитѣ на стара Рациария, то се вижда по останкитѣ въ Никополъ на Росица, но се забелязва и въ другитѣ стари римски и грѣцки градове у насъ.

Въ центъра на града имало обширенъ и павиранъ площадъ, украсенъ съ паметници и съ статуи на богове, на императори, на римски легати, на заслужили мѣстни граждани.